

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50306)

vivat, id est in lucem genitus, ut occumbat. Majorem se ipso hostem non habet: nam qui malè vixerit, minùs mori formidat, quàm qui deperit vivere.

80. Contende bene agere, & affluent tibi bona. Tibi proficis, si studeas aliis prodesse. Gravaris multùm curando te, tuáque commoda; neque habes, quod ab aliis expectas: proficiendo illis, proficis tibi. Parùm agis, si aliis non obfueris; at benefaciendo & proderis illis, & tibi: beneficia enim pariunt amicos. Sensatè Attalus: *Deliciosius est amicos facere, quàm habere*: saltèm æquè bonum est, nonnunquam utilius.

DECAS IX.

81. Nulli obesse innocentia est, alteri non obesse justitia. Verùm hæc duntaxat pars media charitatis est, altera est misericordiæ: perficitur autem ex utraque. Nam ad non obesse, quod est justitiæ, desideratur ut prosis, quod est beneficentiæ.

82. Regula justitiæ nulla exactior, ac Amor sui: metiendo alios ex te, judicabis de alienis, uti de tuis. Si beneficium æstimes, alteri non obfuisse, sat injustus es.

es.

es. Justitiæ enim non debetur gratitudo, & beneficentia censenda non est alteri non nocuisse.

83. Diffidere aut suspicari dici posset, cautela; at credere facilè, plus est, quàm levitas: Prudentiæ est suspendere judicium, justitiæ non publicare. Noli à sensibus mutuare sententiam: testimonium illorum falsum est. Sine, decipiantur illi, non tu. Non accelera judicium; mora aperit veritatem.

84. Justitia absque clementia proxima est crudelitati. clementia verò absque justitia haud longè differt ab imprudentia. Clementiam semper antecedit Justitia: hæc priorem locum occupet, illa eminentiorem. Plus aliquid Clementiæ dandum, licèt suus rigorem honor maneat. In hoc excellit Justitiæ pretium, quod sinè prudentia æstimari debeat; hæc autem absque illa inermis manet, vique omni destituta. Justitia se solâ prodest, prudentia absque justitia feracissima est malorum. Nullum virus periculosius, quàm serpentum; neque ulla injuria gravior, quàm à subdolo illata.

85. Qui

85. Qui semper quæsierit, quod arridet, rarò inveniet quod non dedeceat. Mille tricis involventur omnia, ubi rationi se præposuerit, voluntas. Quamdiu affectus te occupant, ineptus es judicandi. Languet ibi iudicium, ubi passio viget. Meritis attendendum est non personis; quid jus alterius exigat, non quid potestas tua valeat, aut svadeat voluntas.

86. Gradum aliquem malitiæ tuæ adjicis, si, quia malum placet, delinquis. At verò magnis ille passibus malitiæ accedit, qui sibi in malo complacet, quod patravit. Qualis dementia! perversum damnando perverti, & amittere virtutem ex odio vitiosi.

87. Fortis est, qui pudore non vincitur, at longè fortior, quem non vicerit necessitas. Hunc æquè fortem existimem, quàm qui vicerit se ipsum.

88. Non illum dixeris fortiorem, qui plura fecerit, sed qui cuncta tulerit patienter. Non est in humanis potestas, cui nemo aliquando restiterit; at contra patientiam quis unquam prævaluit? Dicere: hoc non feram, mentis est effœminatæ. Dicere: hoc non faciam, animi virilis.

89. Mentis generosæ in se collectus ardor veluti per antiperistasis, aduersitatibus irritatus magis accenditur, & inter ipsa infortunia se manifestat: nunquam deficit, sed quò plùs vincendum reperit, eò plùs roboratur. At major adhuc vis patientiæ: nihil agendo omnia vincit, & instar castri munitissimi absque adjumento iracundiæ repellit hostem.

90. Currus victoriæ trahitur à prudentia & fortitudine, quibus si consilium iunxeris, & animi robur, duplicabis vires in omnem insultum. Nihil ità fortunat generosum animum, ac prudens ratio gubernandi.

DECAS X.

91. Temperantia euehit sese ad folium virtutis, quod est medium: omnes quippe virtutes, ut tales sint, hunc locum ambire oportet, quem temperantia naturâ suâ possidet. Ipsa appellatione cognoscitur esse virtus, jam ab ortu suo eò euecta, quò reliquæ omnes aspirant. Res mira! quod in moralibus virtutibus majus est, hoc eas imminuit: excessus transit in vitium, solâque mediocritas virtus est. Ab illa con-

diuntur